

Rapport om mødet, hvor beslutningen tages om Fælledmødet

(Bearbejdning efter Jens Engbergs kildesamling "Louis Pio og Slaget på Fælled, 1974)

Politibetjent Korns rapport af 4. maj 1872

Rapport

Lørdagen den 4. maj 1872.

Efter ordre har politibetjent 104 Petersen og undertegnede været tilstede ved det møde, som i aften blev afholdt i foreningen "Internationale" i Lille Kirkestræde nr. 1, 2. sal.

Løjtnant Pio indledte mødet med at oplæse det af politidirektøren under dags dato udstedte forbud mod det til i morgen på Nørrefælled berammede socialistiske møde. Han erklærede, at dette forbud var ulovligt, da hensigten med mødet kun havde været at drøfte arbejderspørgsmålet. Forbuddet var endvidere ulovligt, fordi det forbød alle forsamlinger, som denne forening sammenkaldte under åben himmel, uden at det jo forud kunne vides, hvad der skulle drøftes på sådanne møder. - Han erklærede derefter, at mødet imidlertid ikke desto mindre ville blive afholdt i morgen og opfordrede medlemmerne til at give møde. Hvis autoriteterne ville gøre modstand, kunne det jo ikke vides, hvad der ville ske, men han ville opfordre arbejderne til at optræde med ro og besindighed. Han erklærede, at man forgæves gennem kronprinsen, og derefter hos justitsministeren havde forsøgt at få forbuddet hævet, og politidirektøren havde kun villet give et ubestemt løfte om, at mødet muligvis ville kunne blive tilladt om en 8 a 14 dage.

Hensigten med mødet i morgen havde været at få vedtaget følgende resolutioner:

- 1) At arbejderstanden billiger den nuværende murerstrejke, at den ønsker den gennemført, og at det vil være et tab for hele arbejderstanden, hvis dette ikke lykkes.
- 2) At arbejderne får en synlig repræsentant i regeringen ved at der udnævnes en arbejdsminister.
- 3) At der oprettes en domstol til på en hurtig og rimelig måde at afgøre stridigheder mellem arbejderen og arbejdsgiveren.

Taleren sluttede med at opfordre de tilstedeværende og enhver arbejder til at give møde i morgen på Fælled. Derefter fremstod forhenværende købmand Anthon Mundberg og erklærede, at han på det bestemteste måtte anmode arbejderne om ikke at give møde ved mødet i morgen, idet ingen kunne

forudse følgerne af at ville trodse politidirektørens forbud, som efter talerens formening var fuldstændigt lovligt, og politidirektøren havde desuden lovet taleren i dag, at mødet muligvis ville kunne blive afholdt om otte dage. Man måtte vel betænke, at man ved at afholde mødet i morgen, muligvis ville fremkalde blodudgydelse og kuldkastning af de bestående samfundsforhold. Medens Pios foredrag var blevet hilst med levende bifaldsråb, kunne Mundberg kun vanskeligt skaffe sig gehør, og da han havde endt sit foredrag, var den overvejende del af forsamlingen mod ham.

Derefter fremtrådte på ny løjtnant Pio og erklærede, at han på det bestemteste måtte fastholde beslutningen om trods politidirektørens forbud alligevel at afholde mødet i morgen, og ville ingen af bestyrelsens medlemmer følge ham, skulle han nok selv alene bære ansvaret for mødets afholdelse. Forsamlingen udbrød nu i begejstrede råb for mødets afholdelse. Derefter fremtrådte Povl Geleff. Han erklærede, at når arbejderne ville have mødet afholdt, så skulle mødet afholdes, men det kunne være, at det var rigtigst at lade være at holde det, men da forsamlingen jo tydeligt nok havde givet sin mening tilkende, så ville han også opfordre dem til at møde, han skulle i hvert fald nok møde. Han bad arbejderne om at undlade at tale på mødet i morgen, men at overlade det til bestyrelsen at tale på mødet. Han ville anmode arbejderne om på mødet i morgen at optræde med ro og ingen uorden foranledige. Derefter fremstod fhv. musikhandler Harald Brix og erklærede, at han var aldeles enig med den af Pio afgivne fremstilling af sagen, han ville anmode arbejderne om at indfinde sig på mødet i morgen, og hvis der skulle opstå uro og uorden ved politiets optræden, da at sørge for at der ved arbejderne blev skaffet orden til stede. Til sidst fremstod Pio på ny og ytrede, at han altså håbede at se medlemmerne og enhver anden arbejder ved mødet i morgen på Nørrefælled kl. 4, hvorefter han hævede mødet. Der var ca. 1000 mennesker til stede ved dette møde.

Løjtnant Pio, Povl Geleff og Harald Brix udgør bestyrelsen af den herværende afdeling af "Internationale".

Korn Pb. 62.